

VLAAMSE REGERING

AMV/0009989/1006

BESLUIT VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR HOUDENDE UITSpraak OVER EEN AANVRAAG TOT AFWIJking VAN ARTIKEL 5.2.4.1.10, §4, 1°, VAN TITEL II VAN HET VLAREM, INGEDIEND DOOR DE NV UMICORE, BROEKSTRAAT 31, 1000 BRUSSEL, EXPLOITANT VAN EEN STORTPLAATS, GELEGEN TE 2250 OLEN, DE RENDELAER.

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij decreten van het Vlaams Parlement;

Gelet op het besluit van 6 februari 1991 van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering en bij het decreet van 18 mei 1999;

Gelet op het besluit van 1 juni 1995 van de Vlaamse Regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2010;

AMV/9989/1006

Gelet op de aanvraag op 5 mei 2010 ingediend door de NV Umicore, Broekstraat 31, 1000 Brussel, exploitant van een stortplaats gelegen te 2250 Olen, De Rendelaer, op het kadastraal perceel, afdeling 0, sectie A, perceelnummer 462b, tot afwijking van artikel 5.2.4.1.10, §4, 1°, van titel II van het VLAREM, luidende:

"Als grenswaarden voor uitloging gelden:

1° De volgende grenswaarden voor uitloging zijn van toepassing op korrelvormig afval dat aanvaardbaar is op stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen, berekend bij $L/S = 10 \text{ l/kg}$ voor totale afgifte.

Korrelvormig afval omvat alle afvalstoffen die niet monolithisch zijn.

Componenten	$L/S = 10 \text{ l/kg}$
	mg/kg droge stof
Chroom VI	5

";

Gelet op het feit dat de aanvrager voormelde afwijkingsaanvraag motiveert door de volgende technische redenen:

- het bodemsaneringsmateriaal waarvoor de afwijking gevraagd wordt, betreft bodemvreemd materiaal; het komt dus niet in aanmerking voor afvoer naar een grondreinigingscentrum;
- het afval betreft een historische stock productierestanten die tot 1939 gebruikt werden om het bedrijfsterrein op te hogen;
- er is geen recyclagemogelijkheid voor dit materiaal;
- het overblijvende verwerkingsalternatief is dus storten; uit 'S4' schudtesten uitgevoerd op chroomresidu's conform geldende procedure CMA/2/II/A.12, blijkt echter dat de concentratie chroom VI het stortcriterium overschrijdt: de gemiddelde uitloogwaarde bedraagt 50 mg/kg DS ; de schudtest is echter niet representatief voor het uitlooggedrag in realiteit, dus als het materiaal niet 'geroerd' wordt; dit wordt aangetoond door de (zeer) lage Cr concentratie in het percolaat van de stortplaats, waar reeds chroomresidu houdend bodemsaneringsmateriaal werd gestort; ook in het grondwater van de fabriekssite wordt geen chroom teruggevonden in de zone grenzend aan de gestorte materialen;
- de stortplaats heeft de nodige capaciteit voor berging van de chroomresidu's;

Gelet op het feit dat de aanvrager volgende maatregelen

voorstelt die gelijkwaardige waarborgen zouden moeten bieden voor de bescherming van de mens en van het leefmilieu als de milieuvoorwaarden waarvan gevraagd wordt te mogen afwijken:

- de stortplaats beantwoordt qua inrichting aan de criteria van titel II van het VLAREM voor een stortplaats voor exclusief gevaarlijke stoffen; de stortactiviteiten in zone 1, welke in gebruik zijn sedert 1984, werden gestopt eind 2005 ten gevolge van de Europese regelgeving; om de restcapaciteit van circa 55.000 m³ te kunnen benutten werd een onderafdichting conform titel II van het VLAREM aangebracht en werd een vergunning bekomen voor het storten van bodemsaneringsmateriaal, voornamelijk chroomresidu's; zone 2 werd in 2005 ingericht conform VLAREM en werd in gebruik genomen op 11 januari 2006;
- de stortplaats is voorzien van een bemaling welke een afpompingskegel trekt onder de zone in exploitatie door Umicore; omdat in 1984 geen bodemafdichtingslaag werd aangebracht onder zone 1, stipuleerde de vergunning het trekken van een afpompingskegel onder het stort; hiertoe werd een bemalingspomp geïnstalleerd die continu 15 à 20 m³/u grondwater oppompt; dit water wordt behandeld in de eigen waterzuivering, voornamelijk voor de Fe-inhoud; een analysetabel van het bemalingswater (gemiddelde waarde 2009) wordt toegevoegd; vermits de chroomresidu's gestort worden boven een VLAREM conforme afdichting, vormt deze bemaling dus een extra zekerheid;
- de stortvakken zijn voorzien van een percolaatopvang, welke integraal deel uitmaakt van de VLAREM conforme opbouw van de afdichtingslaag; het percolaat wordt via een pijpleiding verstuurd naar het waterzuiveringsstation van Umicore; in 2008 werden op 6 weken tijd circa 24.000 m³ chroomresidu's gestort in zone 1; het percolaat afkomstig van deze residu's bevatte weinig of geen Cr VI; vermits deze residu's onmiddellijk na het storten werden afgedekt kwam er trouwens relatief weinig percolaat vrij;
- het storten van het chroomresidu houdend bodemsaneringsmateriaal zal gebeuren in zoutcelcondities;
- het storten van chroomresidu houdend bodemsaneringsmateriaal zal gebeuren in aparte, geplande campagnes, met als doel deze residu's zo weinig mogelijk bloot te stellen aan de regen; de planning houdt dus het volgende in:
 - o zoutcel klaar;
 - o droge tijdsperioden (bij voorkeur zomerperiode);
 - o korte tijdsperiode (vervoer gepland);
- de onderliggende stortlagen vormen eveneens een afscherming ten opzichte van het grondwater; in het hypothetische geval dat er toch Cr VI doorsijpelt richting grondwater dan moet het in de zone 1 eerst nog door een 20 meter dikke, weinig doorlatende afvallaag met voornamelijk ijzerhydroxide residu;

AMV/9989/1006

- in zone 2 zal deze laag 6 meter dik zijn; deze stortlagen vormen dus nog een extra barrière in het geheel;
- deze beschermingsmaatregelen zijn conform het advies van 6 maart 2009 van de OVAM aan de provinciale milieuvergunningscommissie naar aanleiding van de milieuvergunningsaanvraag van de NV Umicore voor het hernieuwen van de vergunning van de stortplaats;

Gelet op het feit dat de aanvrager in zijn voormelde afwijkingsaanvraag volgende nota voorstelt waarin zou moeten aangetoond worden dat de voorgestelde maatregelen voldoen aan de best beschikbare technieken:

storten is het enige alternatief voor betreffend historisch materiaal; eventueel kan het materiaal geïmmobiliseerd worden zodat zeker voldaan wordt aan het stortcriterium voor Cr VI; deze immobilisatiestap kost echter 220 euro/ton exclusief eventuele heffingen; in vergelijking met het storten zonder immobilisatie maar in zoutcelcondities op de stortplaats is dit een meeruitgave van circa 15.000.000 euro voor een geraamde hoeveelheid van 50.000 m³ (75.000 ton); deze kost wordt niet verantwoord geacht in relatie met de verwaarloosbare bijkomende impact van het als dusdanig storten van het betreffende materiaal; het storten en de immobilisatie bij Indaver zou gepaard gaan met aanzienlijk bijkomend transport van de materialen, verbruik van additieven en energiegebruik bij de immobilisatie en het transport; de voorgestelde manier kan aldus beschouwd worden als de beste beschikbare techniek volgens de BATNEEC methode (Best Available Technique Not Entailing Excessive Costs);

Gelet op het besluit nr. MLAV1/0800000519/kh/ag van 16 april 2009 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende het verlenen van een vergunning, voor een termijn verstrijkend op 16 april 2029, voor het verder exploiteren van een stortplaats categorie 1;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige subadvies van 8 juni 2010 van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij;

Gelet op het gunstige subadvies van 14 juni 2010 van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid

AMV/9989/1006

van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige subadvies van 17 juni 2010 dienst Grondwaterbeheer van de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 18 augustus 2010 van de afdeling Milieuvergunningen van het departement Leefmilieu en Infrastructuur;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 24 augustus 2010 van de gewestelijke milieuvergunningscommissie;

Gelet op de ligging van de inrichting in stortgebied met nabestemming bosgebied, volgens het gewestplan van "Herentals-Mol", goedgekeurd bij koninklijk besluit van 28 juli 1978;

Overwegende dat het voorwerp van deze afwijkingsaanvraag een categorie I-stortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen van de NV Umicore betreft;

Overwegende dat de totale vergunde stortcapaciteit 532.465 m³ bedraagt; dat de stortplaats is onderverdeeld in twee zones; dat zone 1 (326.310 m³) sinds 1984 in gebruik is en dat hier nog een restcapaciteit aanwezig is van circa 13.000 m³ voor het storten van bodemsaneringsresidu's; dat deel 2 van deze zone 1 in 2007 werd ingericht met een tussenliggende afdichtlaag, zodat voldaan kan worden aan de voorwaarden van VLAREM en de stortplaats verder kan uitgebaat worden; dat zone 2 (206.155 m³) sinds 2006 in gebruik is en dat hier nog een restcapaciteit aanwezig is van circa 190.000 m³ voor het storten van productieafvallen van de hydrometallurgische processen voor de verwerking van Co-, Ni- en Ge-houdende grondstoffen, voor slib van de afvalwaterzuiveringsstations van Umicore en Cumerio, voor grond en afbraakmateriaal van Umicore en Cumerio en voor bodemsaneringsmateriaal; dat deze zone 2 in 2005 werd ingericht conform de voorwaarden van VLAREM;

AMV/9989/1006

Overwegende dat een afwijking wordt aangevraagd van de grenswaarden voor uitloging voor de parameter chroom VI; dat deze afwijking gevraagd wordt voor het storten van bodemsaneringsmateriaal, meer bepaald met chroomresidu verontreinigde bodem, in de twee zones van de stortplaats van Umicore; dat dit materiaal afkomstig is van een historische verontreiniging op het fabrieksterrein van Umicore te Olen; dat dit bodemsaneringsmateriaal werd ontgraven in het kader van een bodemsaneringsproject; dat dit saneringsproject reeds gedeeltelijk werd uitgevoerd: 24.000 m³ chroomresidu's werden in 2008 ontgraven en reeds gestort, de verdere sanering van de nog circa 50.000 m³ chroomresidu's is nog te voorzien;

Overwegende dat de exploitant aanhaalt dat het bodemsaneringsmateriaal niet in aanmerking komt voor afvoer naar een grondreinigingscentrum en dat er geen recyclagemogelijkheid bestaat voor dit materiaal;

Overwegende dat in het besluit van 13 januari 2005 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen de vergunning werd verleend voor het storten van een bijkomende afvalstof, met name bodemsaneringsmateriaal "chroomresidu's" en dat hierin werd opgelegd dat er niet moet worden voldaan aan de algemene acceptatiecriteria voor stortplaatsen categorie 1 voor wat betreft de grenswaarde voor uitloogbaarheid voor de parameter chroom, mits het aanbrengen van een tussenafdichtlaag in zone 1 en mits de chroomresidu's worden gestort in zoutcelcondities en over een zo kort mogelijke periode met weinig neerslag; dat deze vergunning verstreek op 23 november 2009; dat bij ministerieel besluit van 23 oktober 2006 werd gesteld dat deze tussenafdichtlaag kan bestaan uit een bentonietmat die moet beschermd worden met een HDPE-folie zoals is bepaald in titel II van het VLAREM en een drainagelaag en dat de maximale termijn tussen inrichting en afdichting van een stortvak hoogstens 68 dagen mag bedragen; dat bij besluit van 16 april 2009 de vergunning werd verleend voor het verder exploiteren van de vergunde stortplaats (zone 1 en zone 2), voor een termijn verstrijkend op 16 april 2029; dat in dit besluit de bijzondere voorwaarden uit de twee voormelde besluiten van 13 januari 2005 en 23 oktober 2006 opnieuw werden overgenomen; dat in artikel 5.2.4.1.6, §2, van titel II van het VLAREM wordt bepaald dat in bepaalde gevallen maximaal driemaal zo hoge grenswaarden aanvaardbaar zijn indien dit wordt bepaald in de milieuvergunning; dat in de bijzondere voorwaarden van het besluit van 16 april 2009 dus wordt bepaald dat in overeenstemming met artikel 5.2.4.1.6, §2, en in afwijking van artikel 5.2.4.1.10, §3, van titel II

AMV/9989/1006

van het VLAREM als grenswaarden voor uitloging voor de parameter chroom_{totaal} een grenswaarde van 210 mg/kg DS geldt en voor chroom VI een grenswaarde van 15 mg/kg DS geldt op voorwaarde dat de chroomresidu's worden gestort in zoutcelcondities en over een zo kort mogelijke periode met weinig neerslag; dat gezien in dit specifieke geval voor de parameter chroom VI driemaal zo hoge grenswaarden nog niet volstaan, via deze aanvraag dus opnieuw wordt gevraagd om te mogen afwijken van de grenswaarden voor uitloging voor de parameter chroom VI;

Overwegende dat de Europese beschikking van 19 december 2002 tot vaststelling van criteria en procedures voor het aanvaarden van afvalstoffen op stortplaatsen werd geïmplementeerd in afdeling 5.2.4 van titel II van het VLAREM (stortplaatsen van afvalstoffen in of op de bodem); dat in artikel 5.2.4.1.10 van titel II van het VLAREM de criteria worden bepaald voor afval dat aanvaardbaar is op stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen; dat hierbij de volgende grenswaarden voor uitloging van toepassing zijn: chroom_{totaal}: 70 mg/kg droge stof (DS) of 7 mg/l (bij L/S = 10 l/kg) en chroom VI: 5 mg/kg DS of 0,5 mg/l (bij L/S = 10 l/kg); dat er in de voormelde Europese beschikking geen grenswaarde wordt opgelegd voor de uitloging van de parameter chroom VI, enkel voor de parameter chroom_{totaal}; dat aan de grenswaarde voor uitloging voor de parameter chroom_{totaal} wel kan voldaan worden;

Overwegende dat uit verschillende uitloogtesten die werden uitgevoerd op de met chroomresidu verontreinigde bodem blijkt dat de gemiddelde waarde voor chroom VI circa 50 mg/kg DS bedraagt;

Overwegende dat het deel van zone 1 waar het bodemsaneringsmateriaal wordt gestort en de gehele zone 2 zijn uitgerust met een percolaatdrainagesysteem; dat het percolaat voor verdere behandeling wordt verpompt naar het waterzuiveringsstation Oost van Umicore;

Overwegende dat de exploitant aangeeft dat het chroomresidu een aaneengekoekt kleiachtig materiaal betreft dat weinig waterdoorlatend is en dat uitloging van chroom VI enkel plaatsvindt wanneer het 'geroerd' wordt zoals in de uitloogtest conform de procedure CMA/2/II/A.12 (uitloging van anorganische componenten uit granulaire materialen en slib met

AMV/9989/1006

de enkelvoudige schudtest); dat het voorgaande wordt gestaafd door twee vaststellingen: enerzijds bevat het grondwater stroomafwaarts van de fabriekssite geen chroom VI, waardoor er kan gesteld worden dat de chroomresidu's aanwezig op de fabriekssite dus geen aanleiding geven tot uitloging naar het grondwater toe; anderzijds blijkt uit percolaatanalyses dat het percolaat van het stortvak 1 van zone 1, waar in 2008 op 6 weken tijd circa 24.000 m³ chroomresidu's werden gestort, weinig chroom VI bevat, meer bepaald maximaal 0,16 mg/l; dat er relatief weinig percolaat vrijkomt omdat deze residu's onmiddellijk na het storten worden afgedekt;

Overwegende dat onder dit bodemsaneringsmateriaal en onder de voormelde tussenafdichtlaag in zone 1 er zich nog een 20 meter dikke, weinig doorlatende afvallaag bevindt, met voornamelijk ijzerhydroxide residu's; dat in zone 2 deze laag circa 6 meter dik zal zijn;

Overwegende dat de stortplaats is voorzien van een bemaling welke een afpompingskegel trekt onder de zone in exploitatie door Umicore; dat deze bemaling werd aangelegd ter bescherming van het grondwater, omdat in 1984 geen bodemafdichtingslaag werd aangebracht onder de stortplaats; dat de bemalingspomp continu 15 à 20 m³/u grondwater oppompt; dat dit water vervolgens wordt behandeld in de eigen waterzuiveringsinstallatie; dat in het voormelde besluit van 16 april 2009 bijzondere voorwaarden worden opgelegd met betrekking tot deze bemaling; dat gezien de met chroomresidu's verontreinigde bodem wordt gestort boven een afdichting conform VLAREM, deze bemaling een extra zekerheid garandeert ter bescherming van het grondwater;

Overwegende dat het storten van het chroomresidu houdend bodemsaneringsmateriaal gebeurt in zoutcelcondities; dat het storten van dit materiaal ook gebeurt in aparte, geplande campagnes met als doel deze residu's zo weinig mogelijk bloot te stellen aan de regen; dat deze planning dus het volgende inhoudt:

- o zoutcel klaar;
- o droge tijdsperiodes (bij voorkeur zomerperiode);
- o korte tijdsperiode (vervoer gepland);

dat om de infiltratie van hemelwater en de vorming van percolaat zo veel mogelijk te voorkomen, het bijgevolg opportuun is dit als voorwaarde op te leggen; dat naar bescherming van het grondwater toe het eveneens opportuun is

AMV/9989/1006

de maximale uitloognorm voor chroom VI te beperken tot 70 mg/kg DS;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de voorgestelde maatregelen van aard zijn de vereiste gelijkwaardige waarborgen te bieden voor de bescherming van de mens en van het leefmilieu als de milieuvoorwaarden waarvan gevraagd wordt te mogen afwijken;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de gevraagde toelating tot afwijking, mits oplegging van aangepaste voorwaarden, in te willigen,

B E S L U I T :

Artikel 1. De vraag van de NV Umicore, Broekstraat 31, 1000 Brussel, exploitant van een stortplaats gelegen te 2250 Olen, De Rendelaer, op het kadastraal perceel, afdeling 0, sectie A, perceelnummer 462b, om af te wijken van artikel 5.2.4.1.10, §4, 1°, van titel II van het VLAREM, luidende:

"Als grenswaarden voor uitloging gelden:

1° De volgende grenswaarden voor uitloging zijn van toepassing op korrelvormig afval dat aanvaardbaar is op stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen, berekend bij $L/S = 10 \text{ l/kg}$ voor totale afgifte.

Korrelvormig afval omvat alle afvalstoffen die niet monolithisch zijn.

Componenten	$L/S = 10 \text{ l/kg}$
	mg/kg droge stof
Chroom VI	5

",

wordt ingewilligd.

Art. 2. Deze afwijking is afhankelijk van de strikte naleving van de volgende voorwaarden:

AMV/9989/1006

"Voor het storten van de met chroomresidu's verontreinigde bodem in de twee zones van de stortplaats van Umicore geldt voor de parameter chroom VI een maximale grenswaarde voor uitloging van 70 mg/kg DS op voorwaarde dat de chroomresidu's worden gestort in zoutcelcondities en over een zo kort mogelijke periode met weinig neerslag;".

Art. 3. Deze afwijking wordt verleend voor een termijn, die aanvangt op de datum van ondertekening van dit besluit en eindigt op 16 april 2029, zijnde de einddatum van de lopende milieuvergunning.

Art. 4. Deze afwijking doet geen afbreuk aan de rechten van derden.

Brussel, 25 OKT. 2010

De Vlaamse minister van Leefmilieu,
Natuur en Cultuur,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long diagonal stroke, positioned over the printed name.

Joke SCHAUVLIEGE